

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ČETVRTI ODJEL

PREDMET OMERAGIĆ protiv BOSNE I HERCEGOVINE

(Aplikacija br. 44804/22)

PRESUDA

STRASBOURG

4. novembar 2025.

Ova presuda je konačna ali su u njoj moguće uredničke izmjene.

U predmetu Omeragić protiv Bosne i Hercegovine,

Evropski sud za ljudska prava (Četvrti odjel), zasjedajući kao Odbor u sastavu:

Lorraine Schembri Orland, *predsjednica*,

Faris Vehabović,

Sebastian Rădulețu, *sudije*,

i Giorgi Badashvili, *vršilac dužnosti zamjenika registrara Odjela*,

Uzimajući u obzir:

aplikaciju (br. 44804/22) protiv Bosne i Hercegovine koju je Sudu na osnovu člana 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (“Konvencija”) dana 14. septembra 2022. podnijela državljanka Bosne i Hercegovine, gospođa Vesna Omeragić (“aplikantica”), rođena 1955. godine, sa prebivalištem u Sarajevu a koju je zastupala lokalna nevladina organizacija Vaša prava;

odluku o dostavljanju obavijesti vladi Bosne i Hercegovine (“vlada”), koju zastupa vršilac dužnosti zastupnika vlade, g. B. Bajić, o pritužbama koje se odnose na neizvršenje konačne odluke kojom se aplikantici priznaje pravo na imovinu te o proglašavanju ostatka aplikacije nedopuštenim;

izjašnjenja strana;

Nakon vijećanja na zatvorenoj sjednici 7. oktobra 2025.,

Donosi sljedeću presudu koja je usvojena navedenog datuma:

PREDMET SLUČAJA

1. Ovaj predmet odnosi se na neizvršenje konačne i izvršne odluke donesene u korist aplikantice i uglavnom pokreće pitanje prema članu 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.
2. U martu 2004. aplikantica je podnijela zahtjev Općini Brod za dodjelu odgovarajućeg zamjenskog stana umjesto stana na kojem je imala stanarsko pravo a koji je uništen tokom rata 1992.–1995. u tuženoj državi. Površina aplikantinog stana iznosila je 53 m².
3. Dana 18. novembra 2011. Općina Brod utvrdila je da aplikantica ima pravo, prema Zakonu o privatizaciji stanova iz 2000., na dodjelu odgovarajućeg zamjenskog stana. Ta odluka se nadalje pozivala na Općinsku odluku o naknadi iz 2006., kojom je propisano da, ako nema dostupnog odgovarajućeg stana, treba osigurati odgovarajuću novčanu naknadu. Iznos naknade će se izračunati na osnovu prosječne tržišne vrijednosti nekretnina u Brodu, uzimajući u obzir lokaciju, površinu i stopu amortizacije.
4. Odluka od 18. novembra 2011. postala je konačna i izvršna 19. decembra 2011. Međutim, zahtjev aplikantice za izvršenje je odbijen zbog nedostatka raspoloživih stambenih jedinica. Dana 26. oktobra 2016. i 8. juna 2022.

Ustavni sud je odbacio njene naknadne ustavne apelacije, kojima se osporavalo dugotrajno neizvršenje, kao očigledno neosnovane. Sud je smatrao da, iako je period neizvršenja trajao nešto duže nego inače, to je bilo opravdano objektivnim razlozima – nedostatkom sredstava i stambenih jedinica.

5. Pravo na zamjenski stan za nositelje stanarskog prava čiji su stanovi uništeni tokom rata prvobitno je predviđeno članom 56. Zakona o privatizaciji stanova iz 2000. Iako je taj Zakon zamijenjen novim Zakonom o privatizaciji stanova 2011., obaveza prvobitno utvrđena u članu 56. ostala je nepromijenjena. Međutim, zakonski rok za ispunjenje ove obaveze je više puta produžavan. Posljednji put, u 2020. godini, isti je produžen do 30. juna 2025.

6. Godine 2018. donesena je Uredba o dodjeli stanova. Istom se utvrđuje postupak dodjele općinskih stanova stanarima koji ispunjavaju uslove. Član 3. Uredbe ponovno potvrđuje pravo utvrđeno u članu 56. Zakona o privatizaciji stanova iz 2011. (vidi tačku 5. gore) i navodi da se stanovi dodjeljuju prema hronološkom redoslijedu na osnovu toga kada su zahtjevi za dodjelu podneseni relevantnoj općini.

OCJENA SUDA

I. NAVODNA POVREDA ČLANA 1. PROTOKOLA BR. 1 UZ KONVENCIJU

7. Pozivajući se na član 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju, aplikantica se žalila na neizvršenje konačne upravne odluke od 18. novembra 2011., kojom je priznato njezino pravo na imovinu.
8. Sud primjećuje da navodna povreda u ovom slučaju predstavlja kontinuiranu situaciju. Štaviše, prije nego što je slučaj podnijela ovom Sudu, aplikantica je pokrenula ustavni postupak, što je, u principu, djelotvoran domaći pravni lijek za pokretanje pritužbe na postupak izvršenja (vidi *Đukić protiv Bosne i Hercegovine*, br. 4543/09, tačka 29., 19. juni 2012., i *Mirazović protiv Bosne i Hercegovine* (odl.), br. 13628/03, 16. maj 2006.). Budući je aplikacija podnesena u roku od četiri mjeseca od druge odluke Ustavnog suda (vidi tačku 4. gore), kojom je ispitan meritum ustavne apelacije aplikantice, Sud utvrđuje da se ne može smatrati da je ista podnesena izvan roka u smislu člana 35. stav 1. Konvencije. Prigovor vlade u tom smislu se stoga mora odbaciti.

9. Sud primjećuje da pritužba nije očigledno neosnovana u smislu člana 35. stav 3. (a) Konvencije niti nedopuštena po bilo kojem drugom osnovu. Stoga se mora proglasiti dopuštenom.

10. Sud primjećuje da je pravo aplikantice na odgovarajući zamjenski stan ili adekvatnu novčanu naknadu jasno priznato konačnom i izvršnom odlukom od 18. novembra 2011., koju je donio općinski organ na osnovu važećih imovinskih zakona (vidi tačke 3. i 5.-6. gore). Ova odluka nikada nije poništena niti izmijenjena te je i dalje na snazi. Shodno tome, Sud smatra da je zahtjev aplikantice dovoljno utemeljen u domaćem pravu da predstavlja izvršnu „imovinu” u smislu člana 1. Protokola br. 1 (uporedi, među mnogo drugih, *Ramadhi i drugi protiv Albanije*, br. 38222/02, tačka 77., 13. novembar 2007.; *Krstić protiv Srbije*, br. 45394/06, tačke 76. i 80.-83., 10. decembar 2013.; *Moskal protiv Poljske*, br. 10373/05, tačka 45., 15. septembar 2009.; *Viašu protiv Rumunije*, br. 75951/01, tačka 59., 9. decembar 2008.; i *Vrbica protiv Hrvatske*, br. 32540/05, tačka 40., 1. april 2010.), aspekt koji tužena Vlada čak nije ni osporila.

11. Sud podsjeća da se nemogućnost izvršenja konačne odluke kojom se priznaje pravo na imovinu treba ispitati prema prvoj rečenici prvog stava člana 1. Protokola br. 1 (vidi, između ostalih izvora, *Burdov protiv Rusije*, br. 59498/00, tačka 40., ECHR 2002 III, i *Jeličić protiv Bosne i Hercegovine*, br. 41183/02, tačka 48., ECHR 2006-XII, sa daljnjim referencama u istim). Stoga je potrebno da utvrdi da li je postignuta pravična ravnoteža između zahtjeva općeg interesa zajednice i zahtjeva zaštite temeljnih prava pojedinca. U okolnostima ovog slučaja, Sud je tako pozvan da utvrdi da li je dužina vremenskog perioda tokom kojeg domaći organi vlasti nisu izvršili odluku od 18. novembra 2011. narušila tu ravnotežu i nametnula pretjeran teret aplikantici (uporedi, na primjer, *Ramadhi i drugi*, navedeno gore, tačka 78., i *Krstić*, navedeno gore, tačka 77.).

12. Vlada je tvrdila da je aplikantica trebala podnijeti novi zahtjev Općini Brod prema Uredbi o dodjeli stanova iz 2018. (vidi tačku 6. gore). Sud primjećuje da je konačna i izvršna odluka već priznala aplikanticino pravo na dodjelu odgovarajućeg zamjenskog stana. Zahtijevati od nje da pokrene nove postupke – bez obzira na njihovu potencijalnu djelotvornost – nametnulo bi joj pretjeran teret (vidi *mutatis mutandis*, *Đukić*, navedeno gore, tačka 33.). Sud ponavlja da, kada je donesena konačna odluka u korist pojedinca protiv države, kao u ovom slučaju, taj pojedinac, u principu, ne bi trebao biti obavezan pokretati zasebne postupke kako bi osigurao izvršenje iste (uporedi, između mnogih drugih, *Krstić*, navedeno gore, tačka 84.).

13. Prošlo je više od trinaest godina od konačne odluke u korist aplikantice, a još uvijek joj nije dodijeljen zamjenski stan niti joj je dodijeljena novčana naknada predviđena Odlukom o naknadi iz 2006. (vidi tačku 3. gore).

Produženi rok za tuženu državu da ispoštuje odluku od 18. novembra 2011. – uveden izmjenama i dopunama Zakona o privatizaciji stanova iz 2011. donesenim 2020. godine – istekao je 30. juna 2025. (vidi tačku 5. gore). Vlada, osim pozivanja na nedostatak sredstava i raspoloživih stambenih jedinica, nije pokazala da su poduzeti ikakvi konkretni koraci da se izvrši konačna odluka u propisanom roku. Međutim, država se ne može pozivati na nedostatak sredstava ili drugih resursa kako bi opravdala neizvršenje konačne i izvršne odluke; prema Konvenciji, ona ostaje obavezna osigurati izvršenje u razumnom roku (vidi, npr., *Manushaqe Puto i drugi protiv Albanije* br. 604/07 i 3 druga, tačka 96., 31. juli 2012.). Uporediva kašnjenja izvršenja su već ranije utvrđena kao neopravdano zadiranje u imovinu aplikantata (vidi *Jeličić*, navedeno gore, tačka 49.; *Čolić i drugi protiv Bosne i Hercegovine*, br. 1218/07 et al., tačka 15., 10. novembar 2009.; i *Lyubomir Popov protiv Bugarske*, br. 69855/01, tačka 122., 7. januar 2010.). Sud ne vidi razlog za drugačiji zaključak u ovom slučaju.

14. Slijedom navedenog, došlo je do povrede člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

II. NAVODNA POVREDA ČLANA 6. KONVENCIJE

15. Aplikantica se također žalila prema članu 6. stav 1. Konvencije na dugotrajno neizvršenje konačne odluke od 18. novembra 2011.

16. Uzimajući u obzir svoje gore pomenute nalaze u odnosu na član 1. Protokola br. 1., Sud smatra da je razmotrio glavno pravno pitanje pokrenuto u ovom predmetu te da nema potrebe donositi zasebnu odluku o dopuštenosti ili meritumu aplikanticine pritužbe prema članu 6. stav 1. Konvencije (vidi, među mnogim drugim izvorima, *Centar za pravne resurse u ime Valentina Câmpeanua protiv Rumunije* [Vv], br. 47848/08, tačka 156., ECHR 2014; *Atima Limited protiv Ukrajine*, br. 56714/11, tačka 48., 20. maj 2021.; i *AsDAC protiv Republike Moldavije*, br. 47384/07, tačke 54.-55., 8. decembar 2020.; vidi također, u kontekstu neizvršenja i *mutatis mutandis*, *Krstić*, navedeno gore, tačka 88., i *Lyubomir Popov*, navedeno gore, tačka 134.).

III. PRIMJENA ČLANA 41. KONVENCIJE

17. Aplikantica je tražila izvršenje odluke od 18. novembra 2011. Alternativno, zatražila je 77.000 eura (EUR) na ime materijalne štete i 5.000 EUR na ime nematerijalne štete.

18. Vlada je osporila ove zahtjeve.

29. Imajući u vidu okolnosti slučaja – posebno odbijanje aplikanticinog zahtjeva za izvršenje zbog nedostupnosti odgovarajućih stambenih jedinica –

kao i relevantne ekonomske podatke, Sud smatra primjerenim da aplikantici dosudi 21.000 EUR na ime materijalne štete, umjesto dodjele zamjenskog stana, te 3.000 EUR na ime nematerijalne štete, uz sve poreze koji se mogu zaračunati.

IZ TIH RAZLOGA, SUD, JEDNOGLASNO,

1. *Proglašava* pritužbu prema članu 1. Protokola br. 1 Konvencije dopuštenom;
2. *Utvrđuje* da je došlo do povrede člana 1. Protokola br. 1 Konvencije;
3. *Utvrđuje* da nije potrebno ispitivati dopuštenost i meritum pritužbe prema članu 6. stav 1. Konvencije;
4. *Utvrđuje*
  - (a) da je tužena država dužna isplatiti aplikantici, u roku od tri mjeseca, sljedeće iznose koji će se pretvoriti u valutu tužene države po kursu važećem na dan izmirenja:
    - (i) 21.000 EUR (dvadeset i jedna hiljada eura) na ime materijalne štete;
    - (ii) 3.000 EUR (tri hiljade eura) na ime nematerijalne štete; te
    - (iii) svaki porez koji se može zaračunati na gore navedene iznose;
  - (b) da će se od isteka gore navedenog tromjesečnog roka do izmirenja, na navedene iznose plaćati obična kamata po stopi jednakoj najnižoj kreditnoj stopi Evropske centralne banke u periodu neplaćanja, uvećanoj za tri procentna poena;
5. *Odbacuje* ostatak aplikantinog zahtjeva za pravičnu naknadu.

Sastavljeno na engleskom jeziku i dostavljeno u pisanoj formi 4. novembra 2025., u skladu sa pravilom 77. stavovi 2. i 3. Poslovnika Suda.

Giorgi Badashvili
v.d. Zamjenik registrara

Lorraine Schembri Orland
Predsjednica